Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►**B** **KOMISJONI MÄÄRUS(EÜ) nr 2075/2005,**

5. detsember 2005,

millega kehtestatakse erieeskirjad liha ametlikuks kontrollimiseks keeritsusside (*Trichinella*) suhtes

(EMPs kohaldatav tekst)

(ELT L 338, 22.12.2005, lk 60)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1665/2006, 6. november 2006	L 320	46	18.11.2006
►**M2**	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1245/2007, 24. oktoober 2007	L 281	19	25.10.2007
►**M3**	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 1109/2011, 3. november 2011	L 287	23	4.11.2011

▼B

KOMISJONI MÄÄRUS(EÜ) nr 2075/2005,

5. detsember 2005,

millega kehtestatakse erieeskirjad liha ametlikuks kontrollimiseks keeritsusside (*Trichinella*) suhtes

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrust (EÜ) nr 854/2004, millega kehtestatakse erieeskirjad inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste ametlikuks kontrollimiseks, ([1]) eriti selle artikli 18 lõikeid 9 ja 10,

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erireeglid, ([2]) määrusega (EÜ) nr 854/2004 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjale täitmise kontrollimise tagamiseks, ([3]) on kehtestatud tervishoiunõuded ja eeskirjad loomset päritolu toidu suhtes ning nõutavad ametlikud kontrollid.

(2) Lisaks nimetatud eeskirjadele tuleks kehtestada konkreetsemad nõuded keeritsusside kohta. Kodusea, metssea, hobuste ja teiste loomaliikide liha võib nakatuda keeritsussi perekonnast pärinevate ümarussidega. Keeritsussidega nakatunud liha tarbimine võib põhjustada inimestel rasket haigust. Tuleks rakendada meetmeid, et hoida ära keeritsussidega nakatunud liha tarbimisest tulenevad haigused inimestel.

(3) 22. novembril 2001 võttis rahvatervisega seotud veterinaarmeetmete teaduskomitee vastu arvamuse trihhinelloosi, epidemioloogia, avastamismeetodite ja keeritsussivaba seakasvatuse kohta. 1. detsembril 2004 esitas Euroopa Toiduohutusameti bioloogilise ohu teaduskomisjon (BIOHAZ) oma arvamuse keeritsusside või tsüstitserkidega nakatunud liha inimtoiduks kasutamist võimaldavate külmutusviiside sobivuse ja üksikasjade kohta. 9.–10. märtsil 2005 võttis bioloogilise ohu teaduskomisjon vastu arvamuse riskihindamise kohta, tapaloomade kontrollimise ümbervaatamise osas keeritsusside väikese levimusega piirkondades.

([1]) ELT L 139, 30.4.2004, lk 206, parandatud ELT L 226, 25.6.2004, lk 83.
([2]) ELT L 139, 30.4.2004, lk 55, parandatud ELT L 226, 25.6.2004, lk 22.
([3]) ELT L 165, 30.4.2004, lk 1, parandatud ELT L 191, 28.5.2004, lk 1.

▼B

(4) Nõukogu 21. detsembri 1976. aasta direktiiv 77/96/EMÜ keeritsusside (*Trichinella spiralis*) kontrolli kohta värske kodusealiha impordil kolmandatest riikidest [1] tunnistati kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiviga 2004/41/EÜ, millega tunnistatakse kehtetuks teatavad direktiivid, mis käsitlevad teatavate inimtoiduks ettenähtud loomse päritoluga toodete tootmise ja turuleviimise toiduhügieeni ning tervishoiunõudeid, ja muudetakse nõukogu direktiive 89/662/EMÜ ja 92/118/EMÜ ning nõukogu otsust 95/408/EÜ. [2]

(5) Keeritsusside avastamiseks värskes lihas on heaks kiidetud mitmed laboratoorsed meetodid. Koondproovide tehisseede meetodit magnetsegaja kasutamisega soovitatakse kui rutiinsel kasutamisel töökindlat meetodit. Parasiitide analüüsimiseks kasutatavate proovide kogust tuleb suurendada, kui proove ei ole võimalik koguda eelistatud paljunemiskohtadest ja kui loomaliigi või tüübi nakatumise risk on suurem. Trihhinelloskoopiline uurimine ei suuda avastada mittekapseldunud keeritsussi liike, mis nakatavad kodu- ja metsloomi ning inimesi ega sobi enam avastamise standardmeetodina kasutamiseks. Trihhinelloskoopilist meetodit tuleks kasutada üksnes erandlikel asjaoludel nädalas väikese arvu tapetud loomade uurimiseks tingimusel, et toidukäitleja on võtnud meetmed liha töötlemiseks viisil, mis on tarbimiseks täiesti ohutu. See meetod tuleks siiski üleminekuperioodi jooksul asendada töökindlama avastamismeetodiga. Teised meetodid, näiteks seroloogilised testid, võivad osutuda kasulikuks seire teostamisel, kui ühenduse referentlaboratoorium on testid kehtivaks tunnistatud, niipea kui komisjon on sellise laboratooriumi määranud. Seroloogilised testid ei sobi keeritsussinakkuse avastamiseks inimtoiduks mõeldud üksikloomadelt.

(6) Liha külmutamine kindlatel tingimustel võib olemasolevad parasiidid tappa, kuid teatavad ulukitel ja hobustel esinevad keeritsussiliigid on soovitusliku temperatuuri ja aja kombinatsioonidega läbiviidavate külmutamiste suhtes resistentsed.

(7) Pädev asutus peaks põllumajandusettevõtted ametlikult keeritsussivabaks tunnistama tingimusel, et konkreetsed tingimused on täidetud. Neist põllumajandusettevõtetest pärinevad nuumsead peaksid olema keeritsusside kontrollist vabastatud. Pädev asutus peaks ametlikult keeritsussivabaks tunnistama teatavad põllumajandusettevõtete kategooriad tingimusel, et konkreetsed tingimused on täidetud. Selline tunnustamine peaks vähendama pädeva asutuse läbiviidavate kohapealsete kontrollide arvu, kuid on teostatav üksnes liikmesriikides, kus haiguse levimus on ajalooliselt olnud väga väike.

[1] EÜT L 26, 31.1.1977, lk 67.
[2] ELT L 157, 30.4.2004, parandatud ELT L 195, 2.6.2004, lk 12.

▼B

(8) Pidev kodusigade, metssigade, hobuste ja rebaste või teiste indikaatorloomade seire on oluline vahend muutuste hindamiseks haiguse levimuses. Vastavate vaatluste tulemused tuleks esitada aasta aruandes kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta direktiiviga 2003/99/EÜ zoonooside ja zoonootilise toimega mõjurite seire kohta, millega muudetakse nõukogu otsust 90/424/EMÜ ja tühistatakse nõukogu direktiiv 92/117/EMÜ. ([1])

(9) Määrust (EÜ) nr 853/2004 ei kohaldata ulukite ega ulukite liha suhtes, mida tarnitakse otse lõpptarbijale või kaudu kohalike jaekaubandusettevõtete mis varustavad otse lõpptarbijaid. Seepärast peaks olema liikmesriikide ülesanne võtta vastu siseriiklikud meetmed, millega vähendatakse riski, et keeritsussidega nakatunud metssea liha jõuab lõpptarbijani.

(10) Käesolevas määruses sätestatud meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Mõiste

Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab “Trichinella” mis tahes ümarussi, mis kuulub keeritsusside (*Trichinella*) perekonda kuuluvate liikide hulka.

II PEATÜKK

PÄDEVATE ASUTUSTE JA TOIDUKÄITLEJATE KOHUSTUSED

Artikkel 2

Rümpadelt proovide võtmine

1. Kodusea rümpadelt tuleb tapamajades osana tapajärgsest kontrollist süstemaatiliselt proove võtta.

Proov tuleb võtta igalt rümbalt ja proovi tuleb kontrollida keeritsussi suhtes pädeva asutuse määratud laboris, kasutades üht järgmist määramismeetodit:

a) I lisa I peatükis sätestatud referentmeetod või

b) I lisa II peatükis sätestatud samaväärne määramismeetod.

([1]) ELT L 325, 12.12.2003, lk 31.

▼B

2. Keeritsussiuuringute tulemuste selgumiseni ja tingimusel, et toidukäitleja tagab täieliku jälgitavuse,

a) võib tapamajas või tapamajaga samades hoonetes (“hooned”) paiknevas lihalõikusettevõttes tükeldada rümpasid kuni kuueks tükiks;

b) võib erandina punktist a ja pärast pädevalt asutuselt heakskiidu saamist tükeldada rümpasid tapamaja juures või eraldi asuvas lihalõikusettevõttes järgmistel tingimustel:

i) tegevus toimub pädeva asutuse järelevalve all,

ii) rümba või selle osade sihtkohaks ei ole rohkem kui üks lihalõikusettevõte,

iii) lihalõikusettevõte asub liikmesriigi territooriumil ja

iv) positiivse tulemuse korral loetakse kõik osad inimtoiduks kõlbmatuks.

3. Hobuste, metssigade ning teiste keeritsussi haiguskahtlusega koduja metsloomade rümpadelt tuleb tapajärgse uuringu osana tapamajades või ulukiliha töötlemise ettevõtetes süstemaatiliselt proove võtta.

Sellist proovivõttu ei ole vaja teha, kui pädev asutus on riski hindamisega välja selgitanud, et keeritsussinakkuse oht teatavatel kodu- või metsloomadel on kaduvväike.

Proov võetakse igalt rümbalt ja proovi uuritakse pädeva asutuse määratud laboratooriumis vastavalt I ja III lisale.

Artikkel 3

Erandid

1. Erandina artikli 2 lõikest 1 on keeritsussiuuringutest vabastatud kodusea liha, mis on kooskõlas II lisaga läbinud külmutamise pädeva asutuse järelevalve all.

2. Erandina artikli 2 lõikest 1 on keeritsussiuuringutest vabastatud selliste kodusigade rümbad ja liha, mida on peetud üksnes nuumamiseks ja tapmiseks, kui loomad pärinevad:

a) põllumajandusettevõttest või põllumajandusettevõtete kategooriast, mille pädev asutus on vastavalt IV lisa II peatükis sätestatud menetlusele tunnistanud ametlikult keeritsussivabaks;

▼B

b) piirkonnast, kus kodusigade keeritsussi oht on pärast järgmist menetlust ametlikult tunnistatud kaduvväikeseks:

i) asjaomane liikmesriik on edastanud komisjonile ja liikmesriikidele sellekohase teatise ja esialgse aruande, mis sisaldab IV lisa II peatüki D osas sätestatud teavet, ning

ii) piirkond on tunnistatud kaduväikese keeritsussiohuga piirkonnaks vastavalt järgmisele menetlusele:

teisel liikmesriigil on alates alapunktis i viidatud teatise saamisest aega kolm kuud komisjonile kirjalike kommentaaride saatmiseks. Kui komisjon ega liikmesriik ei esita vastuväiteid, tunnistatakse piirkond kaduvväikese keeritsussiohuga piirkonnaks ja sellest piirkonnast pärinevad kodusead on tapmisel vabastatud keeritsussiuuringutest.

Komisjon avaldab selliselt tunnustatud piirkondade nimekirja oma veebilehel.

3. Kui pädev asutus rakendab lõikes 2 sätestatud erandit, esitab asjaomane liikmesriik vastavalt direktiivi 2003/99/EÜ artikli 9 lõikele 1 komisjonile aastaaruande, mis sisaldab IV lisa II peatüki D osas osutatud teavet.

Kui liikmesriik ei esita aastaaruannet või kui aruanne ei vasta käesoleva artikli kohaldamise tingimustele, kaotab erand asjaomase liikmesriigi jaoks kehtivuse.

Artikkel 4

Keeritsussiuuringud ja tervisemärgi kasutamine

1. Artiklis 2 osutatud rümpasid või nende osi, v.a artikli 2 lõike 2 punktis b osutatud rümbad, ei tohi hoonetest välja viia enne, kui on selgunud keeritsussiuuringu negatiivne tulemus.

Samamoodi ei tohi hoonetest välja viia looma teisi inim- või loomatoiduks mõeldud osi, mis sisaldavad vöötlihaskudet, enne kui on selgunud keeritsussiuuringu negatiivne tulemus.

2. Loomseid jäätmeid ja loomseid kõrvalsaadusi, mis ei ole mõeldud inimtoiduks ega sisalda vöötlihast, võib hoonetest välja viia enne keeritsussiuuringu tulemuste saamist.

Pädev asutus võib siiski nõuda keeritsussiuuringut või loomsete kõrvalsaaduste eeltöötlemist enne nende hoonetest väljaviimise lubamist.

▼M1

3. Kui tapamajas on kehtestatud menetlus, millega tagatakse, et uurimata rümpade osi ei viida hoonetest välja seni, kuni on selgunud keeritsussiuuringu negatiivne tulemus, ja kui pädev asutus on menetluse ametlikult heaks kiitnud või kui kohaldatakse artikli 2 lõike 2 punktis b sätestatud erandit, võib määruse (EÜ) nr 854/2004 artikli 5 lõikes 2 sätestatud tervisemärki kohaldada enne keeritsussiuuringu tulemuste saamist.

▼B

Artikkel 5

Koolitus

Pädev asutus tagab, et kõik töötajad, kes on kaasatud keeritsussi avastamiseks võetud proovide uurimisse, peavad olema vastavalt koolitatud ja osalema

a) keeritsussi avastamiseks kasutatavate testide kvaliteedi kontrolli programmis ja

b) laboratooriumis kasutatavate katse-, salvestamis- ja analüüsimenetluste regulaarses hindamises.

Artikkel 6

Määramismeetodid

1. I lisa I ja II peatükis sätestatud määramismeetodeid kasutatakse proovide uurimiseks vastavalt artiklile 2:

a) kui need annavad alust keeritsussi nakkuse kahtluseks või

b) kui samast põllumajandusettevõttest pärinevate proovide puhul on varem artikli 16 lõikes 1 osutatud trihhinelloskoopilise meetodi kasutamisel saadud positiivseid tulemusi.

2. Kõik positiivsed proovid tuleb edastada siseriiklikusse referentlaboratooriumisse või ühenduse referentlaboratooriumisse esinevate keeritsussiliikide määramiseks.

Artikkel 7

Situatsiooniplaanid

Liikmesriikide pädevad asutused koostavad 31. detsembriks 2006 situatsiooniplaani, milles kirjeldatakse kõiki võetavaid meetmeid, kui artiklite 2 ja 16 kohased proovid osutuvad keeritsussi suhtes positiivseks. Plaan sisaldab järgmisi üksikasju:

a) nakatunud rümba (rümpade) ja selle (nende) osade, mis sisaldavad lihaskude, jälgitavus;

b) nakatunud rümba (rümpade) ja selle (nende) osade käitlemismeetmed;

c) nakkusallika ja võimaliku levimise uurimine metsloomade hulgas;

▼B

d) jaemüügi ja tarbijate tasandil võetavad meetmed;

e) meetmed, mida tuleb võtta, kui nakatunud rümpa ei suudeta tapamajas kindlaks määrata;

f) asjaomaste keeritsussiliikide kindlaksmääramine.

Artikkel 8

Põllumajandusettevõtete ametlik keeritsussivabaks tunnistamine

Pädev asutus võib tunnistada põllumajandusettevõtted või põllumajandusettevõtete kategooriad ametlikult keeritsussivabaks, kui on täidetud järgmised nõuded:

a) põllumajandusettevõtete puhul IV lisa I peatüki ja II peatüki A, B ja D osas kehtestatud nõuded;

b) põllumajandusettevõtete kategooriate puhul IV lisa II peatüki C ja D osas kehtestatud nõuded.

Artikkel 9

Käitlejate teavitamiskohustus

Keeritsussivabaks tunnistatud põllumajandusettevõtete käitlejad teavitavad pädevat asutust vastavalt IV lisa I ja II peatükiB osas kehtestatule igast nõudest, mida enam ei täideta, või teistest muutustest, mis võivad mõjutada põllumajandusettevõtte staatust keeritsussivaba ettevõttena.

Artikkel 10

Keeritsussivabade põllumajandusettevõtete kontrollimine

Pädev asutus tagab, et keeritsussivabaks tunnistatud põllumajandusettevõtteid kontrollitakse perioodiliselt.

Kontrollide sagedus on riskipõhine, arvestades haiguse ajalugu ja levimust, eelnevaid leide, geograafilist piirkonda, kohalikke vastuvõtlikke metsloomi, loomakasvatustavasid, veterinaarjärelevalvet ja põllumajandustootjate vastavust nõuetele.

Pädev asutus tagab, et kõiki aretusemiseid ja kulte, kes pärinevad keeritsussivabadest põllumajandusettevõtetest, uuritakse vastavalt artikli 2 lõikele 1.

Artikkel 11

Seireprogrammid

Pädev asutus rakendab seireprogrammi, mis hõlmab kodusigu, hobuseid ja teisi keeritsussi suhtes vastuvõtlikke liike, kes pärinevad keeritsussivabaks tunnistatud põllumajandusettevõtetest või põllumajandusettevõtete kategooriatest või piirkondadest, kus kodusigade keeritsussi oht on tunnistatud kaduvväikeseks, tõestamaks, et loomadel tegelikult keeritsusse ei ole.

▼B

Seireprogrammiga kehtestatakse testimise sagedus, testitavate loomade arv ja proovivõtmise kava. Selleks kogutakse lihaproove ja uuritakse neid keeritsussi parasiitide olemasolu suhtes kooskõlas I lisa I või II peatükiga.

Kui ühenduse referentlaboratoorium on sobiva testimisviisi kehtivaks tunnistanud, võib seireprogramm sisaldada lisavahendina seroloogilisi meetodeid.

Artikkel 12

Põllumajandusettevõtete või väikese ohuga piirkondade ametlikult keeritsussivabaks tunnistamise tühistamine

1. Kui kodusealt või muult keeritsussinakkuse kahtlusega loomaliigilt, kes pärineb ametlikult keeritsussivabaks tunnistatud põllumajandusettevõttest, võetud proov osutub keeritsussi suhtes positiivseks, toimib pädev asutus järgmiselt:

a) tühistab põllumajandusettevõtte ametlikult keeritsussivabaks tunnistamise;

b) uurib kõiki kodusigu tapmise ajal vastavalt artikli 2 lõikele 1 ja testib seroloogiliselt kõiki keeritsussinakkuse kahtlusega loomi põllumajandusettevõttes niipea kui ühenduse referentlaboratoorium on sobiva testimisviisi kehtivaks tunnistanud;

c) uurib välja kõikide põllumajandusettevõttesse saabunud aretusloomade päritolu ja testib neid ning teeb seda võimaluse korral ka kõikide nende loomadega, kes on põllumajandusettevõttest välja viidud vähemalt kuue kuu jooksul enne positiivset leidu; selleks kogutakse lihaproove ja uuritakse neid keeritsussi parasiitide olemasolu suhtes, kasutades I lisa I ja II peatükis esitatud avastamismeetodeid; seroloogilist testi võib kasutada, kui ühenduse referentlaboratoorium on sobiva testimisviisi kehtivaks tunnistanud;

d) uurib võimaluse korral positiivsele leiule eelnenud perioodi vältel tapetud kodusigade liha turustamisega kaasnevat parasiidinakkuse levikut;

e) teavitab komisjoni ja teisi liikmesriike;

f) algatab epidemioloogilise uurimise nakkuse põhjuste väljaselgitamiseks;

g) suurendab artiklis 11 sätestatud seireprogrammi kohaste testimiste sagedust ja laiendab seireprogrammi kohaldamisala;

h) kui nakatunud rümpa ei ole võimalik tapamajas identifitseerida, võtab tarvitusele sobivad meetmed, sealhulgas

   i) suurendab iga lihaproovi kogust, mida testimise tarbeks nakkuskahtlusega rümpadelt kogutakse, või

   ii) kuulutab rümbad inimtoiduks kõlbmatuks ning

▼B

iii) võtab sobivad meetmed nakkuskahtlusega rümpade või nende osade ning positiivsete testitulemustega rümpade kõrvaldamiseks.

2. Pädev asutus tühistab põllumajandusettevõtete või põllumajandusettevõtete kategooriate ametliku keeritsussivabaks tunnistamise järgmistel juhtudel:

i) mõnda IV lisa I või II peatükis kehtestatud nõuet ei täideta enam;

ii) tapetud sealt võetud proovide seroloogilised tulemused või laboratoorsed leiud näitavad, et põllumajandusettevõtet või põllumajandusettevõtete kategooriat ei saa enam pidada keeritsussivabaks.

3. Kui seireprogrammist või metsloomade seireprogrammist nähtub, et piirkonda ei saa enam käsitleda piirkonnana, kus kodusigade keeritsussioht on kaduvväike, kõrvaldab komisjon kõnealuse piirkonna nimekirjast ja teatab sellest teistele liikmesriikidele.

4. Pärast tunnustuse tühistamist võib põllumajandusettevõtteid taas keeritsussivabaks tunnistada, kui tuvastatud probleemid on lahendatud ja IV lisa II peatüki A osas kehtestatud nõudeid täidetakse pädevat asutust rahuldaval viisil.

III PEATÜKK

IMPORT

Artikkel 13

Tervishoiunõuded impordi puhul

Kolmandast riigist pärit vöötlihaseid sisaldavat liha nendelt loomaliikidelt, kes võivad olla keeritsussikandjad, võib ühendusse importida üksnes juhul, kui seda on kolmandas riigis enne eksportimist keeritsussi suhtes uuritud.

Selline uurimine viiakse läbi vastavalt artiklile 2 terve rümba suhtes või selle tegemata jätmise korral iga poolrümba, veerandi, osa või selle tüki suhtes.

Artikkel 14

Erandid artiklist 13

1. Kodusea liha võib importida ilma artiklis 13 osutatud uuringut teostamata, kui see pärineb kolmanda riigi põllumajandusettevõttest, mille ühendus on vastavalt määruse (EÜ) nr 854/2004 artiklile 13 tunnistanud ametlikult keeritsussivabaks, lähtudes kõnealuse riigi pädeva asutuse taotlusest ja komisjonile esitatud aruandest, mis tõendab, et IV lisa I peatükis sätestatud nõuded on täidetud.

2. Kodusea liha võib importida ilma artiklis 13 sätestatud uuringut teostamata, kui seda on külmutatud vastavalt II lisale kolmanda riigi pädeva asutuse järelevalve all.

▼B

Artikkel 15

Dokumendid

Vastavalt artiklis 13 sätestatule kinnitab riiklik veterinaararst importitavale lihale lisatavas veterinaarsertifikaadis, et:

a) liha on uuritud kolmandas, päritolu riigis kooskõlas artikliga 13 või

b) liha vastab artikli 14 lõikes 1 või 2 sätestatud nõuetele.

Kõnealuse dokumendi originaal lisatakse lihale, välja arvatud juhul, kui on tehtud erand vastavalt määruse (EÜ) nr 854/2004 artikli 14 lõikele 4.

IV PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 16

Üleminekusätted

1. Liikmesriigid võivad erandjuhtudel lubada I lisa III peatükis sätestatud trihhinelloskoopilise meetodi kasutamist kodu- ja metssea puhul kuni 31. detsembrini 2009 järgmistel juhtudel:

a) artiklis 2 osutatud üksikud rümbad vajavad individuaalset uurimist ettevõttes, kus ei tapeta üle 15 kodusea päevas või üle 75 kodusea nädalas ega valmistata turule viimiseks ette üle 10 metssea ning

b) I lisa I ja II peatükis sätestatud määramismeetodeid ei ole võimalik kasutada.

2. Trihhinelloskoopilise meetodi kasutamisel peab pädev asutus tagama järgmist:

a) liha märgistatakse tervisemärgiga, mis erineb selgelt määruse (EÜ) nr 853/2004 artikli 5 lõike 1 punktis a kehtestatud tervisemärgist ja liha tarnitakse otse lõpptarbijale või jaekaubandusettevõtetele, mis tarnivad otse lõpptarbijale, ning

b) liha ei kasutata selliste toodete valmistamiseks, mille tootmisprotsess ei hävita keeritsusse.

Artikkel 17

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2006.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼B

I LISA

Määramismeetodid

I PEATÜKK

REFERENTMEETOD

Koondproovide uurimine tehisseede meetodil magnetsegisti kasutamisega

1. *Seadmed, vahendid ja reaktiivid*

a) Nuga või käärid ja pintsetid proovide lõikamiseks,

b) alused, mis on jagatud 50 ruuduks, millest igaühele mahub ligikaudu 2 g liha, või muud töövahendid, mis tagavad samaväärse proovide jälgitavuse,

c) lõikelabaga segisti. Kui proovid on suuremad kui 3 grammi, peab kasutama 2–4 mm suuruste avadega hakkmasinat või kääre. Külmutatud liha või keele (pärast mitteseeditava pealmise kihi eemaldamist) puhul on vaja kasutada hakkmasinat ning proove tuleb oluliselt suurendada,

d) magnetsegistid, mis on varustatud termostaadi abil juhitava soojendusplaadiga ja millel on ligikaudu 5 cm pikkusega teflonkattega segamispulgad,

e) klaasist koonilised vähemalt 2-liitrised jaotuslehtrid, eelistatavalt sellised, mis on varustatud teflonist turvakorkidega,

f) rõngaste ja klambritega varustatud statiivid,

g) roostevabast terasest võrguga sõelad, mille võrgutihedus on 180 mikronit ja mille välisläbimõõt on 11 cm,

h) sõelade hoidmiseks lehtrid, mille siseläbimõõt on vähemalt 12 cm,

i) 3-liitrised keeduklaasid,

j) 50–100 ml mahutavad klaasist mõõtesilindrid või tsentrifuugiklaasid,

k) horisontaallauaga trihhinelloskoop või reguleeritava tugevusega altvalgustusega stereomikroskoop,

l) mitu Petri tassi läbimõõduga 9 cm (stereomikroskoobiga kasutamiseks), mille põhja alapinnale on terava instrumendi abil märgitud 10 × 10 mm suurused ruudukujulised kontrollpiirkonnad,

m) vastsete loendamis anum (trihhinelloskoobi kasutamise korral), mis on valmistatud 3 mm paksustest akrüülplaatidest järgmiselt:

i) ruututeks jagatud loendamisanuma põhja pindala on 180 × 40 mm,

ii) külgede suurus on 230 × 20 mm,

iii) otsa suurus on 40 × 20 mm. Põhi ja otsad tuleb paigutada külgede vahele, nii et moodustub anum, mille mõlemas otsas on väikesed sangad. Põhja ülemine pool tuleb tõsta 7–9 mm kõrgusele raami alumisest pinnast, mille moodustavad küljed ja otsad. Detailid tuleb kinnitada materjali jaoks sobiva liimiga,

▼B

n) alumiiniumfoolium,

o) soolhappe 25 % lahus,

▼M2

p) pepsiin tugevusega: 1: 10 000 NF (US National Formulary) ehk 1: 12 500 BP (British Pharmacopoeia) ja 2 000 FIP (Fédération internationale de pharmacie) või stabiliseeritud pepsiinilahus pepsiinisisaldusega alates 660 Euroopa farmakopöa ühikut/ml,

▼B

q) kraanivesi, mis on soojendatud temperatuurini 46–48 °C,

r) kaal täpsusega vähemalt 0,1 grammi,

s) metallalused mahuga 10–15 liitrit üle jääva tehisseedevedeliku kogumiseks,

t) erineva suurusega pipetid (1, 10 ja 25 ml) ning pipetihoidjad,

u) termomeeter täpsusega ± 0,5 °C ja mõõtevahemikuga 1–100 °C,

v) sifoon kraanivee tarvis.

2. *Proovide võtmine ja tehisseedele allutatavad kogused*

a) Kodusea tervikrümpade korral tuleb võtta vähemalt 1 grammi raskune proov diafragmasäärest lihase ja kõõluse ühinemiskohast. Kasutada võib spetsiaalseid keeritsussitange, kui on võimalik tagada täpsus 1,00–1,15 grammi.

Aretusemiste ja kultide puhul tuleb diafragmasäärest lihase ja kõõluse ühinemiskohast võtta suurem, vähemalt 2 grammi raskune proov.

Kui diafragmasäärest ei ole säilinud, tuleb võtta kaks korda 2 grammi raskune proov (või 4 grammi aretusemiste ja kultide puhul) vahelihase roide- või rinnakuosast või keele- või mälurlihastest või kõhulihastest.

b) Lõigatud tükiliha korral tuleb võtta vähemalt 5 grammi raskune väherasvane proov vöötlihastest, võimaluse korral luude või kõõluste juurest. Sama suur proov võetakse lihalt, mida ei kavatseta põhjalikult kuumtöödelda ega muul viisil tapajärgselt töödelda.

c) Külmutatud proovide puhul võetakse analüüsimiseks vöötlihastest vähemalt 5 grammi raskune proov.

Liha proovide kaal viitab lihaproovile, millelt on eemaldatud kogu rasv ja sidekirme. Keelelt lihasproovide võtmisel tuleb olla eriti tähelepanelik, et vältida proovi saastumist keele pealiskihiga, mis ei ole seeditav ja võib takistada sademe lugemist.

3. *Menetlus*

I. Proovide täiskogum (100 g proovi korraga)

a) 16 ± 0,5 ml soolhapet lisatakse 3-liitrisesse keeduklaasi, mis sisaldab 2,0 liitrit temperatuurini 46–48 °C eelsoojendatud kraanivett; segamispulk asetatakse keeduklaasi, keeduklaas asetatakse soojendatud plaadile ja alustatakse segamisega.

▼M2

b) lisatakse 10 ± 0,2 g pepsiini või 30 ± 0,5 ml pepsiinilahust.

▼B

c) 100-grammised proovid, mis on kogutud kooskõlas punktiga 2, peenestatakse segistis.

d) Peenestatud liha tõstetakse ümber 3-liitrisesse keeduklaasi, milles on vesi, pepsiin ja soolhape.

e) Segisti peenestatud sisu leotatakse korduvalt keeduklaasis olevas tehisseedevedelikus ning segistikaussi loputatakse väikese tehisseedevedeliku kogusega, et eemaldada sellelt kogu allesjäänud liha.

f) Keeduklaas kaetakse alumiiniumfooliumiga.

g) Magnetsegisti peab olema seadistatud selliselt, et see säilitaks kogu tööprotsessi vältel püsiva temperatuuri 44–46 °C. Segamisprotsessi ajal peaks tehisseedevedelik pöörlema piisavalt kiiresti, et tekiks sügav pööris ilma pritsimiseta.

h) Tehisseedevedelikku segatakse, kuni lihaosakesed kaovad (ligikaudu 30 minutit). Seejärel lülitatakse segisti välja ning tehisseedevedelik valatakse läbi sõela setituslehtrisse. Teatavat tüüpi liha (keel, ulukiliha jne) töötlemisel võib olla vajalik pikem seedetegevus (mitte rohkem kui 60 minuti).

i) Seedeprotsessi loetakse õnnestunuks, kui sõelale jääb mitte rohkem kui 5 % proovi algkaalust.

j) Tehisseedevedelikul lastakse lehtris 30 minutit seista.

k) Pärast 30 minuti möödumist lastakse 40 ml suurune tehisseedevedeliku proov kiiresti mõõtesilindrisse või tsentrifuugiklaasi.

l) Tehisseedevedelikku ja muid jääke hoitakse alusel seni, kuni tulemuste uurimine on lõpetatud.

m) 40 ml suurusel proovil lastakse 10 minutit seista. Seejärel eemaldatakse imemise teel 30 ml settepealset vedelikku, nii et alles jääb mitte rohkem kui 10 ml.

n) Allesjäänud 10 ml suurune setteproov valatakse vastsete loendamis anum või Petri tassi.

o) Silindrit või tsentrifuugiklaasi loputatakse mitte rohkem kui 10 ml kraaniveega, mis tuleb lisada proovile vastsete loendamis anum või Petri tassis. Seejärel uuritakse proovi trihhinelloskoobi või stereomikroskoobiga 15–20kordse suurendusega. Teiste tehnikate visualiseerimiseks kasutamine on lubatud tingimusel, et positiivsete kontrollproovide uurimine on andnud võrdväärseid või paremaid tulemusi kui traditsioonilised visualiseerimismeetodid. Kõikidel juhtudel tuleb kahtlustäratavates piirkondades või parasiidisarnaste kujundite puhul kasutada suuremat, 60–100kordset suurendust.

p) Tehisseedele allutatud materjali tuleb uurida niipea, kui see on valmis. Mitte mingil juhul ei tohi uurimist edasi lükata järgmisele päevale.

▼B

Kui tehisseedele allutatud materjali ei uurita 30 minuti jooksul pärast selle valmistamist, siis tuleb seda selitada järgmiselt. Lõplik proov mahuga umbes 40 ml valatakse mõõtesilindrisse ja sellel lastakse 10 minutit seista. Seejärel eemaldatakse 30 ml settepealset vedelikku, nii et alles jääb 10 ml. Seda kogust suurendatakse 40 milliliitrini, lisades kraanivett. Uue, 10 minuti pikkuse settimisaja möödudes imetakse välja 30 ml settepealset vedelikku, nii et alles jääb kuni 10 ml uurimiseks Petri tassis või vastsete loendamis anum. Mõõtesilindrit loputatakse mitte rohkem kui 10 ml kraaniveega ning see loputusvesi lisatakse uurimiseks Petri tassis või vastsete loendamis anum olevale proovile.

Kui uurimisel ilmneb, et sete ei ole selginud, valatakse proov mõõtesilindrisse ja suurendatakse selle kogust kraanivett lisades 40 milliliitrini ning seejärel järgitakse eespool kirjeldatud meetodit. Menetlust võib korrata 2–4 korda, kuni vedelik on usaldusväärsete tulemuste saamiseks piisavalt selge.

II. Vähem kui 100 proovist koosnevad koondproovid

Vajadusel võib 100 grammi raskusele koondproovile lisada kuni 15 grammi ning uurida seda koos nende proovidega vastavalt punkti 3 I alapunktile. Kui proov ületab 15 grammi, peab seda uurima kui täiskoondproovi. Rohkem kui 15 grammi raskust proovi tuleks uurida koondproovi täiskogumina. Kuni 50 grammi raskuste koondproovide korral võidakse tehisseedevedeliku mahtu vähendada kuni 1 liitri vee, 8 milliliitri soolhappe ja 5 grammi pepsiinini.

III. Positiivsed või kahtlased tulemused

Kui koondproovide uurimine annab positiivse või küsitava tulemuse, võetakse vastavalt artikli 2 punktis a sätestatule igalt sealt 20 grammi raskune lisaproov. Eespool kirjeldatud meetodit kasutades koondatakse viie sea 20 grammi raskune proov. Sel teel uuritakse läbi proovid 20 viiesealiselt rühmalt.

Kui viie sea koondproovist avastatakse keeritsuss, võetakse 20 grammi raskune lisaproov igalt gruppi kuuluvalt sealt ning igat proovi uuritakse eraldi, kasutades selleks eespool kirjeldatud meetodit.

Parasiitide näidiseid hoitakse säilitamise ja liikide tasemel identifitseerimise tarbeks siseriiklikus või ühenduse referentlaboratooriumis etanooli 90 % lahuses.

Pärast parasiitide kogumist hävitatakse positiivsete tulemustega vedelikud (seedevedelik, seedepealne vedelik, pesuvesi jne), kuumutades neid vähemalt temperatuurini 60 °C.

II PEATÜKK

SAMAVÄÄRSED MEETODID

A. **Mehhaanilise abiga koondproovide tehisseede meetod / setitusmenetlus**

1. *Seadmed, vahendid ja reaktiivid*

a) Nuga või käärid proovide lõikamiseks,

b) alused, mis on jagatud 50 ruuduks, millest igaühele mahub ligikaudu 2 g liha, või muud töövahendid, mis tagavad samaväärse proovide jälgitavuse,

▼B

c) hakkmasin või elektriline segisti,

d) Stomacheri aparaat (Stomacher Lab-blender 3 500 mudel Thermo),

e) Stomacheri aparaadile sobivad plastkotid,

f) koonilised 2-liitrised jaotuslehtrid, eelistatavalt sellised, mis on varustatud teflonist turvakorkidega,

g) rõngaste ja klambritega varustatud statiivid,

h) roostevabast terasest või võrguga sõelad, mille võrgutihedus on 180 mikronit ja mille välisläbimõõt on 11 cm,

i) sõelade hoidmiseks lehtrid, mille siseläbimõõt on vähemalt 12 cm,

j) 100-milliliitrised klaasist mõõtesilindrid,

k) termomeeter täpsusega ± 0,5 °C ja mõõtevahemikuga 1–100 °C,

l) vibraator, nt elektripardel, mille otsik on eemaldatud,

m) ajarelee, mis lülitub sisse ja välja üheminutiliste intervallidega,

n) sobiva valgusallikaga varustatud trihhinelloskoop horisontaallauaga või reguleeritava tugevusega altvalgustusega stereomikroskoop,

o) vastsete loendusanum ja mitu 9 cm läbimõõduga Petri tassi vastavalt I peatüki punkti 1 alapunktidele 1 ja m,

p) soolhappe 17,5 % lahus,

▼M2

q) pepsiin tugevusega: 1: 10 000 NF (US National Formulary) ehk 1: 12 500 BP (British Pharmacopoeia) ja 2 000 FIP (Fédération internationale de pharmacie) või stabiliseeritud pepsiinilahus pepsiinisisaldusega alates 660 Euroopa farmakopöa ühikut/ml,

▼B

r) 10-liitrised konteinerid, mida kasutatakse positiivsete tulemuste korral seadmete ja vahendite saastatusest puhastamiseks näiteks formaliiniga töötlemise teel ning ülejäänud tehisseedevedeliku jaoks,

s) kaal täpsusega 0,1 g.

2. *Proovide võtmine ja tehisseedele allutatavad kogused*

Nagu on ette nähtud I peatüki punktis 2.

3. *Menetlus*

I. Peenestamine

Proovide eelnev peenestamine hakkmasinas parandab seede kvaliteeti. Kui kasutatakse elektrilist segistit, tuleb segu segistiga töödelda kolm kuni neli korda igal korral ligikaudu ühe sekundi vältel.

II. Tehisseedemenetlus

See menetlus võib hõlmata täiskogumeid (100 proovi korraga) või vähem kui 100 proovist koosnevaid koondproove.

a) Proovide täiskogum (100 proovi korraga)

i) Stomacher Lab-blender 3 500 tuleks varustada kahekordse plastkotiga ning valida temperatuur 40–41 °C.

ii) Sisemisse plastkotti valatakse 1,5 liitrit temperatuurini 40–41 °C soojendatud vett.

▼B

iii) Stomacheris olevale veele lisatakse 25 ml soolhappe 17,5 % lahust.

iv) Seejärel lisatakse 100 ligikaudu 1 grammi raskust proovi (temperatuuriga 25–30 °C), mis on võetud igast üksikproovist vastavalt punktile 2.

▼M2

v) Lõpuks lisatakse 6 grammi pepsiini või 18 ml pepsiinilahust. Sellest lisamisjärjestusest tuleb rangelt kinni pidada, et vältida pepsiini lagunemist.

▼B

vi) Seejärel töödeldakse plastkoti sisu 25 minutit Stomacheri aparaadiga.

vii) Pärast seda eemaldatakse plastkott Stomacheri aparaadist ning tehisseedevedelik kurnatakse läbi sõela 3-liitrisesse keeduklaasi.

viii) Plastkott loputatakse ligikaudu 100 ml veega, mida seejärel kasutatakse sõela loputamiseks ning mis lõpuks lisatakse keeduklaasis olevale filtraadile.

ix) Täiskogumis 100 proovi suurusse koondproovi võidakse lisada kuni 15 üksikproovi ning neid võidakse uurida koos nende proovidega.

b) Vähem kui 100 proovist koosnevad koondproovid

i) Stomacher Lab-blender 3 500 tuleks varustada kahekordse plastkotiga ning valida temperatuur 40–41 °C.

ii) Tehisseedevedeliku valmistamiseks segatakse umbes poolteist liitrit vett 25 ml soolhappe 17,5 % lahusega. Lisatakse 6 grammi pepsiini ja kogu vedelik segatakse temperatuuril 40–41 °C. Sellest lisamisjärjestusest tuleb rangelt kinni pidada, et vältida pepsiini lagunemist.

iii) Tehisseedevedelikust mõõdetakse välja maht, mis vastab 15 milliliitrile ühe grammi lihaproovi kohta (näiteks 30 proovi jaoks vajalik maht on 30 × 15 ml ehk 450 ml), ning valatakse see kahekordse plastkoti sisemisse kotti koos ligikaudu 1-grammiste lihaproovidega (temperatuuriga 25–30 °C), mis on võetud igast üksikproovist vastavalt punktile 2.

iv) Välimisse kotti valatakse vett, mille temperatuur on ligikaudu 41 °C, nii et vedeliku maht kahes kotis kokku on poolteist liitrit. Seejärel töödeldakse plastkoti sisu 25 minutit Stomacheri aparaadiga.

v) Pärast seda eemaldatakse plastkott Stomacheri aparaadist ning tehisseedevedelik kurnatakse läbi sõela 3-liitrisesse keeduklaasi.

vi) Plastkott loputatakse ligikaudu 100 ml veega (temperatuuril 25–30 °C), mida seejärel kasutatakse sõela loputamiseks ning mis lõpuks lisatakse keeduklaasis olevale filtraadile.

III. Vastsete eraldamine setitamise teel

— Tehisseedevedelikule lisatakse jääd (300–400 g jäähelbeid, -laaste või purustatud jääd) nii, et vedeliku kogumaht suureneb umbes 2 liitrini. Seejärel segatakse tehisseedevedelikku, kuni jää on sulanud. Väiksemate koondproovide korral (vt II jaotise punkt b) peaks jääkogus olema vastavalt väiksem.

— Jahutatud tehisseedevedelik valatakse 2-liitrisesse jaotuslehtrisse, mis on varustatud lisaklambri abil kinnitatud vibraatoriga.

▼B

— Setitamiseks allutatakse jaotuslehter 30 minuti jooksul vaheaegadega vibratsioonile, st üheminutilisele vibratsioonile järgneb üheminutiline paus.

— 30 minuti möödudes lastakse 60-milliliitrine setteproov kiiresti 100 ml mahutavusega mõõtesilindrisse. (Pärast kasutamist loputatakse lehtrit puhastuslahusega.)

— 60 ml proovil lastakse vähemalt 10 minutit seista, seejärel tuleks settepealne vedelik eemaldada imemise teel, jättes alles 15 ml suuruse proovi, mida uuritakse vastsete suhtes.

— Imemiseks võib kasutada plasttoruga varustatud ühekordseks kasutamiseks mõeldud süstalt. Toru pikkus peaks olema selline, et kui süstla pea toetub mõõtesilindri servale, jääb mõõtesilindrisse 15 ml.

— Allesjäänud 15 ml valatakse vastsete loendamisse anumasse või kahte Petri tassi ning seda uuritakse vastavalt trihhinelloskoobi või stereomikroskoobi abil.

— Mõõtesilinder loputatakse 5–10 ml kraaniveega, mis seejärel lisatakse proovidele.

— Tehisseedele allutatud materjali tuleb uurida niipea, kui see on valmis. Mitte mingil juhul ei tohi uurimist edasi lükata järgmisele päevale.

Kui tehisseedele allutatud materjal ei ole selginud või seda ei uurita 30 minuti jooksul pärast selle valmistamist, siis tuleb seda selitada järgmiselt:

— lõplik proov mahuga 60 ml valatakse mõõtesilindrisse ja sellel lastakse 10 minutit seista. Selle aja möödudes imetakse välja 45 ml settepealset vedelikku ning allesjäänud 15 milliliitrile lisatakse nii palju kraanivett, et kokku tuleks 45 ml;

— uue, 10 minuti pikkuse settimisaja möödudes imetakse välja 30 ml settepealset vedelikku ning allesjäänud 15 ml valatakse uurimiseks Petri tassi või vastsete loendamisse anumasse;

— mõõtesilindrit loputatakse 10 ml kraaniveega ning see loputusvesi lisatakse uurimiseks Petri tassis või vastsete loendamisse anumas olevale proovile.

IV. Positiivsed või kahtlased tulemused

Kui tulemus on positiivne või kahtlane, kohaldatakse I peatüki punkti 3 III jaotist.

B. **Mehhaanilise abiga koondproovide tehisseede meetod / filtereristusmenetlus**

1. *Seadmed, vahendid ja reaktiivid*

Samad, mis on näidatud II peatüki A osa punktis 1.

Lisaks:

a) 1-liitrine Gelmani lehter koos filtrihoidjaga (mille läbimõõt on 45 mm),

b) filterkettad, mis koosnevad ümmargustest roostevabast terasest võrkudest, mille võrguava suurus on 35 mikronit (ketta läbimõõt 45 mm), kahest rõngast, mis on valmistatud 1 mm paksusest kummist (ning mille välisläbimõõt on 45 mm ja siseläbimõõt 38 mm), ümmargune võrk asetatakse kahe kummirõnga vahele ning kinnitatakse nende külge mõlema materjali jaoks sobiva kahekomponendilise liimiga,

▼B

c) 3-liitrine Erlenmeyeri kolb, mis on varustatud kõrvaltoruga imemise tarbeks,

d) filterpump,

e) plastkotid, mille mahutavus on vähemalt 80 ml,

f) vahendid plastikkottide sulgemiseks,

g) rennilaasensüüm tugevusega 1 : 150 000 Soxhleti ühikut grammi kohta.

2. *Proovide võtmine*

Samad, mis on näidatud I peatüki punktis 2.

3. *Menetlus*

I. Peenestamine

Proovide eelnev peenestamine hakkmasinas parandab seede kvaliteeti. Kui kasutatakse elektrilist segistit, tuleb segu segistiga töödelda kolm kuni neli korda igal korral ligikaudu ühe sekundi vältel.

II. Tehisseedemenetlus

See menetlus võib hõlmata täiskogumeid (100 proovi korraga) või vähem kui 100 proovist koosnevaid koondproove.

a) Proovide täiskogum (100 proovi korraga)

Vt II peatüki A osa punkti 3 II jaotise alapunkt a.

b) Vähem kui 100 proovist koosnevad koondproovid

Vt II peatüki A osa punkti 3 II jaotise alapunkt b.

III. Vastsete eraldamine filtreerimise teel

a) Tehisseedevedelikule lisatakse jääd (300–400 g jäähelbeid, -laaste või purustatud jääd) nii, et vedeliku kogumaht suureneb umbes 2 liitrini. Väiksemate koondproovide korral peaks jääkogus olema vastavalt väiksem.

b) Seejärel segatakse tehisseedevedelikku, kuni jää on sulanud. Siis jäetakse jahutatud tehisseedevedelik vähemalt kolmeks minutiks seisma, et vastsed saaksid keerduda.

c) Filtrihoidjaga ja filterkettaga varustatud Gelmani lehter kinnitatakse Erlenmeyeri kolbi külge, mis on ühendatud filterpumbaga.

d) Tehisseedevedelik valatakse Gelmani lehtrisse ja filtreeritakse. Filtreerimise lõpupoole võib tehisseedevedeliku läbi filtri voolamisele kaasa aidata filterpumbaga imedes. Imemine peab lõppema enne filtri kuivamist, st kui lehtris on järel 2–5 ml vedelikku.

e) Kui kogu tehisseedevedelik on filtreeritud, eemaldatakse filterketas ja asetatakse see 80 ml mahutavusega plastikkotti, kuhu lisatakse 15–20 ml rennilaasilahust. Rennilaasilahuse valmistamiseks lisatakse 100 ml kraaniveele 2 grammi rennilaasi.

f) Plastkott suletakse kahekordselt ning asetatakse Stomacheri aparaati sisemise ja välimise koti vahele.

g) Stomacheri aparaadil lastakse kolm minutit töötada, näiteks kui sellega töödeldakse proovide täiskogumit või mittetäielikku kogumit.

▼B

h) Kolme minuti möödudes eemaldatakse plastkott koos filterketta ja rennilaasilahusega Stomacheri aparaadist ja avatakse kääridega. Sees olnud vedelik valatakse vastsete loendamisse anumasse või Petri tassi. Kotti loputatakse 5–10 ml veega, mis seejärel lisatakse vastsete loendamisse anumasse uurimiseks trihhinelloskoobi abil või Petri tassi uurimiseks stereomikroskoobi abil.

i) Tehisseedele allutatud materjali tuleb uurida niipea, kui see on valmis. Mitte mingil juhul ei tohi uurimist edasi lükata järgmisele päevale.

Märkus: Kasutada tohib ainult täiesti puhtaid filterkettaid. Määrdunud kettaid ei tohiks kunagi lasta kuivada. Filterkettaid saab puhastada, jättes need ööseks rennilaasilahusesse. Enne kasutamist tuleks neid pesta värskes rennilaasilahuses, kasutades Stomacheri aparaati.

IV. Positiivsed või kahtlased tulemused

Kui tulemus on positiivne või kahtlane, kohaldatakse I peatüki punkti 3 III jaotist.

C. **Kuni 35 grammi raskuste koondproovide automaatne tehisseede meetod**

1. *Seadmed, vahendid ja reaktiivid*

a) Nuga või käärid proovide lõikamiseks,

b) alused, mis on jagatud 50 ruuduks, millest igaühele mahub ligikaudu 2 g liha, või muud töövahendid, mis tagavad samaväärse proovide jälgitavuse,

c) Trichomatic 35® segur, millel on filtreerimistarvik,

d) soolhappe 8,5 (± 0,5) massiprotsendiline lahus,

e) läbipaistvad polükarbonaatmembraaniga filtrid, mille läbimõõt on 50 mm ja pooride suurus on 14 mikronit,

▼M3

f) pepsiin tugevusega 1: 10 000 NF (US National Formulary) ehk 1: 12 500 BP (British Pharmacopoeia) ja 2 000 FIP (Fédération internationale de pharmacie) või stabiliseeritud pepsiinilahus pepsiinisisaldusega vähemalt 660 Euroopa farmakopöa ühikut/ml,

▼B

g) kaal täpsusega 0,1 g,

h) lamedaotsaline pintsett,

i) mitu mikroskoobi alusklaasi küljepikkusega vähemalt 5 cm või mitu Petri tassi läbimõõduga vähemalt 6 cm (stereomikroskoobiga kasutamiseks), mille põhja alapinnale on terava instrumendi abil märgitud 10 × 10 mm suurused ruudukujulised kontrollpiirkonnad,

j) altvalgustusega stereomikroskoop (suurendusega 15–60 korda) või horisontaallauaga trihhinelloskoop,

k) konteiner jäätmevedeliku kogumiseks,

l) 10-liitrised konteinerid, mida kasutatakse positiivsete tulemuste korral seadmete ja vahendite saastatusest puhastamiseks näiteks formaliiniga töötlemise teel ning ülejäänud tehisseedevedeliku jaoks,

m) termomeeter täpsusega ± 0,5 °C ja mõõtevahemikuga 1–100 °C.

▼B

2. *Proovide võtmine*

Samad, mis on näidatud I peatüki punktis 2.

3. *Menetlus*

I. Tehisseedemenetlus

a) Filtreerimistarvikuga segisti asetatakse paigale, ühendatakse tühjendustoru ning juhitakse tühjendustoru jäätmekonteinerisse.

b) Kui segisti on sisse lülitatud, algab soojenemine.

c) Enne alustamist tuleks avada ja sulgeda reaktsioonikambri all olev põhjaventiil.

d) Seejärel lisatakse kuni 35 ligikaudu 1 grammi raskust proovi (temperatuuril 25–30 °C), mis on võetud igast üksikproovist vastavalt punktile 2. Veenduge, et suuremad kõõlusetükid on eemaldatud, sest need võivad ummistada membraanfiltri.

e) Segistiga ühendatud vedelikukambri servale valatakse (umbes 400 ml) vett.

f) Väiksema, ühendatud vedelikukambri servale valatakse umbes 30 ml soolhappe 8,5 % lahust.

g) Membraanfilter asetatakse filtrihoidjasse jämeda filtri alla.

▼M2

h) Lõpuks lisatakse 7 grammi pepsiini või 21 ml pepsiinilahust. Sellest lisamisjärjestusest tuleb rangelt kinni pidada, et vältida pepsiini lagunemist.

▼B

i) Reaktsiooni- ja vedelikukambri kaaned suletakse.

j) Valitakse seedeaeg: lühike seedeaeg (5 minutit) tavalises tapaeas sigade puhul ning pikem seedeaeg (8 minutit) muude proovide puhul.

k) Automaatne eraldumine algab siis, kui vajutada segisti käivitusnuppu, ning seede sellele järgneva filtreerimisega on automaatne. Pärast 10–13 minuti möödumist protsess lõpeb ja seade seiskub automaatselt.

l) Reaktsioonikambri kaas avatakse pärast seda, kui on kontrollitud, et reaktsioonikamber on tühi. Kui reaktsioonikambris on vahtu või tehisseedevedeliku jääke, korratakse menetlust vastavalt V jaotisele.

II. Vastsete eraldamine

a) Filtrihoidja eemaldatakse ning membraanfilter paigutatakse esemeklaasile või Petri tassi.

b) Membraanfiltrit uuritakse (stereo-)mikroskoobi või trihhinelloskoobi abil.

III. Seadmete puhastamine

a) Positiivse tulemuse korral täidetakse kaks kolmandikku segisti reaktsioonikambrist keeva veega. Ühendavasse vedelikukambrisse valatakse tavalist kraanivett, kuni alumise taseme andur on kaetud. Seejärel käivitatakse automaatne puhastusprogramm. Filtrihoidja ja ülejäänud varustus desinfitseeritakse näiteks formaliini abil.

b) Tööpäeva lõppedes täidetakse segisti vedelikukamber veega ning käivitatakse normaalprogramm.

▼B

IV. Membraanfiltrite kasutamine

Ühtegi polükarbonaatmembraaniga filtrit ei tohi kasutada rohkem kui viis korda. Iga kasutuskorra vahel pööratakse filtrit. Lisaks kontrollitakse filtrit pärast igat kasutuskorda kahjustuste suhtes, mis võib selle edasiseks kasutamise sobimatuks muuta.

V. Menetlus, mida kasutatakse siis, kui seede on ebatäielik ja filtreerimine ei ole seetõttu võimalik.

Kui segisti on läbinud automaatprogrammi vastavalt C osa punkti 3 I jaotisele, avatakse reaktsioonikambri kaas ja kontrollitakse, kas reaktsioonikambrisse on jäänud vahtu või vedelikku. Kui seda on sinna jäänud, siis toimitakse järgmiselt.

a) Suletakse reaktsioonikambri all olev põhjaventiil.

b) Filtrihoidja eemaldatakse ning membraanfilter paigutatakse esemeklaasile või Petri tassi.

c) Asetatakse filtrihoidjasse uus membraanfilter ning paigaldatakse filtrihoidja.

d) Vedelikukambrisse valatakse vett, kuni alumise taseme andur on kaetud.

e) Käivitatakse automaatne puhastusprogramm.

f) Pärast puhastusprogrammi lõppu avatakse reaktsioonikambri kaas ja kontrollitakse, kas reaktsioonikambrisse on jäänud vedelikku.

g) Kui reaktsioonikamber on tühi, eemaldatakse filtrihoidja ning paigutatakse membraanfilter pintseti abil esemeklaasile või Petri tassi.

h) Saadud kahte membraanfiltrit uuritakse vastavalt C osa punkti 3 II jaotisele. Kui filtreid ei saa uurida, korratakse kogu seedeprotsessi pikendatud seedeajaga vastavalt C osa punkti 3 I jaotisele.

VI. Positiivsed või kahtlased tulemused

Kui tulemus on positiivne või kahtlane, kohaldatakse I peatüki punkti 3 III jaotist.

▼M3

D. **Koondproovide uurimine tehisseede meetodil magnetsegisti kasutamisega / filtreerimise teel eraldamisega ning vastsete määramine lateks-aglutinatsiooni reaktsiooni meetodil.**

Meetodit loetakse samaväärseks ainult kodusea liha uurimiseks.

1. *Seadmed, vahendid ja reaktiivid*

a) Nuga või käärid ja pintsetid proovide lõikamiseks;

b) alused, mis on jagatud 50 ruuduks, millest igaühele mahub ligikaudu 2 g liha, või muud töövahendid, mis tagavad samaväärse proovide jälgitavuse;

c) lõikelabaga segisti. Kui proovid on suuremad kui 3 g, peab kasutama 2–4 mm suuruste avadega hakkmasinat või kääre. Külmutatud liha või keele (pärast mitteseeditava pealmise kihi eemaldamist) puhul on vaja kasutada hakkmasinat ning proovid peavad olema oluliselt suuremad;

▼M3

d) magnetsegistid, mis on varustatud termostaadiga juhitava soojendusplaadiga ja millel on ligikaudu 5 cm pikkused teflonkattega segamispulgad;

e) 3-liitrised keeduklaasid;

f) 180-mikronise roostevabast terasest võrguga sõelad, mille välisläbimõõt on 11 cm;

g) terasest filtreerimisseade terasest lehtri ja 20-mikronise võrguga filtritega;

h) vaakumpump;

i) 10–15 liitrised metall- või plastikmahutid seedevedeliku kogumiseks;

j) kolme telje sihis liikuv güroloksuti;

k) alumiiniumfoolium;

l) 25 % soolhappelahus;

m) pepsiin tugevusega: 1: 10 000 NF (US National Formulary) ehk 1: 12 500 BP (British Pharmacopoeia) ja 2 000 FIP (Fédération internationale de pharmacie) või stabiliseeritud pepsiinilahus pepsiinisisaldusega vähemalt 660 Euroopa farmakopöa ühikut/ml;

n) kraanivesi, mis on soojendatud temperatuurini 46–48 °C;

o) kaal täpsusega 0,1 g;

p) mitmesuguse suurusega pipetid (1, 10 ja 25 ml), mikropipetid vastavalt lateks-aglutinatsiooni diagnoosikomplekti tootja juhistele ning pipetihoidjad;

q) 20-mikronise nailonvõrguga filtrid filtreerimissüsteemiga sobiva läbimõõduga;

r) plastik- või terasnäpitsad suurusega 10–15 cm;

s) 15 ml koonilised katseklaasid;

t) teflonist või terasest otsakattega nui, mille kuju sobib kooniliste katseklaasidega;

u) termomeeter täpsusega 0,5 °C ja mõõtevahemikuga 1–100 °C;

v) Trichin-L'i antigeenikomplekti (valideerimiskoodiga nr EURLP_D_001/2011) lateks-aglutinatsiooni plaadid;

w) Trichin-L'i antigeenikomplekti (valideerimiskoodiga nr EURLP_D_001/2011) puhverlahus koos säilitusainega (proovi lahjendusvedelik);

x) Trichin-L'i antigeenikomplekti (valideerimiskoodiga nr EURLP_D_001/2011) puhverlahus koos säilitusainega (negatiivne kontrollproov);

y) Trichin-L'i antigeenikomplekti (valideerimiskoodiga nr EURLP_D_001/2011) puhverlahus koos *Trichinella spiralis'*e antigeenidega ja säilitusainega (positiivne kontrollproov);

z) Trichin-L'i antigeenikomplekti (valideerimiskoodiga nr EURLP_D_001/2011) antikehadega kaetud polüstüreeni osakesed säilitusainega puhverlahuses (latekspärlid);

aa) ühekordselt kasutatavad pulgad.

2. *Proovide võtmine*

Sama, mis on näidatud I peatüki punktis 2.

▼M3

3. *Menetlus*

I. Koondproovide puhul (100 g proove kokku) tuleb järgida I peatüki punkti 3 alapunkti I alapunktides a–i esitatud toimingu kirjeldust. Lisaks tuleb järgida järgmist menetluseeskirja:

a) filtrialusele pannakse 20-mikronise nailonvõrguga filter. Koonilise terasest filtreerimislehter kinnitatakse plokisüsteemiga toe külge ja lehtrisse pannakse 180-mikronine terassõel. Vaakumpump ühendatakse filtrialuse külge ja metallist või plastist mahutiga, kuhu kogutakse seedevedelik.;

b) segamine lõpetatakse ja seedevedelik kallatakse filtreerimislehtrisse sõelast läbi. Seejärel pestakse keeduklaasi 250 ml kuuma veega. Pärast seedevedeliku filtreerimist kallatakse filtreerimisseadmesse loputusvedelik;

c) filtreerimismembraan võetakse servast näpitsate vahele. Filtreerimismembraan volditakse vähemalt neljaks kokku ja pannakse 15 ml koonilisse katseklaasi;

d) filtreerimismembraan surutakse nuiaga 15 ml koonilise katseklaasi põhja ja loksutatakse tugevate korduvate liigutustega edasi-tagasi, kusjuures nui peab olema tootja juhiste kohaselt filtreerimismembraani voldi vahel;

e) 15 ml koonilisse katseklaasi pipeteeritakse proovi lahjendusvedelikku, et filtreerimismembraani nuiaga homogeniseerida vastavalt tootja juhistele, tehes nuiaga väiksema ulatusega edasi-tagasi liigutusi, kuid vältides äkilisi liigutusi, mis võiksid tekitada pritsmeid;

f) kõik proovid, negatiivne kontrollseerum ja positiivne kontrollseerum pipeteeritakse aglutinatsiooniplaadi pesadesse vastavalt tootja juhistele;

g) igasse pesasse pannakse pipetiga latekskuule vastavalt tootja juhistele, hoides neid kokku puutumast proovi(de) ja kontrollseerumitega. Igas pesas tuleb latekskuule segada ühekordselt kasutatava pulgaga, et vedelik kataks ühtlaselt kogu pesa;

h) seejärel pannakse aglutinatsiooniplaat vastavalt tootja juhistele kolme telje sihis liikuvale loksutile;

i) pärast tootja osutatud ajavahemiku möödumist lülitatakse loksuti välja ja plaat pannakse tasasele pinnale reaktsiooni tulemuste uurimiseks. Positiivse proovi korral peavad tekkima kuulide kogumid. Negatiivse proovi korral peab suspensioon jääma homogeenseks, ilma kuulide kogumiteta;

j) lihaga kokkupuutuvad vahendid tuleb enne uuesti kasutamist hoolikalt saastest puhastada mõnesekundilise leotamisega kuumas vees (60–90 °C). Pinnad, mis võivad olla kokku puutunud liha või inaktiveeritud vastsete jääkidega, tuleb puhastada puhta käsna ja voolava veega. Puhastamise lõpul võib rasvatustamiseks lisada mõne tilga pesuainet. Pärast seda tuleb igat eset korralikult mitu korda loputada, et eemaldada kõik puhastusaine jäägid;

k) nui tuleb enne uuesti kasutamist hoolikalt saastest puhastada mõnesekundilise leotamisega vähemalt 250 ml kuumas vees (60–90 °C). Liha või inaktiveeritud vastsete jäägid, mis võivad olla nuia pinnale jäänud, tuleb eemaldada puhta käsna ja voolava

▼M3

veega. Puhastamise lõpul võib nuia rasvatustamiseks lisada mõne tilga pesuainet. Pärast seda tuleb nuia korralikult mitu korda loputada, et eemaldada kõik puhastusaine jäägid.

II. Alla 100 g koondproovid vastavalt I peatüki punkti 3 alapunktile II

Alla 100 g koondproovide puhul tuleb järgida menetluse kirjeldust, mis on esitatud I peatüki punkti 3 alapunktis II.

III. Positiivsed või kahtlased tulemused

Kui koondproovide uurimine lateks-aglutinatsiooni reaktsiooniga annab positiivse või kahtlase tulemuse, võetakse vastavalt I peatüki punkti 2 alapunktile a igalt sealt 20 g lisaproov. Viie sea 20 g proovid pannakse kokku ja koondproovi uuritakse punktis I kirjeldatud viisil. Selliselt uuritakse 20 viiesealise rühma proove.

Kui viie sea koondproovi lateks-aglutinatsiooni reaktsioon on positiivne, võetakse 20 g lisaproov igalt rühma kuuluvalt sealt ning igat proovi uuritakse eraldi, kasutades selleks ühte I peatükis kirjeldatud meetodit.

Parasiitide proove hoitakse 90 % etanooli lahuses, et neid liikide tasemel määrata riiklikus või ELi referentlaboris.

Pärast parasiitide kogumist kahjutustatakse positiivsete proovide vedelik, kuumutades seda vähemalt temperatuurini 60 °C.

▼B

III PEATÜKK

TRIHHINELLOSKOOPILINE UURING

1. *Seadmed*

a) Hõõglamptrihhinelloskoop 30–40kordse ja 80–100kordse suurendusega või reguleeritava tugevusega altvalgustusega stereomikroskoop;

b) kahest teineteise vastu surutud klaasplaadist koosnev kompressoorium, mille üks klaas on jaotatud võrdse suurusega väljadeks;

c) väikesed kõverad käärid;

d) väikesed tangid;

e) nuga proovide lõikamiseks;

f) väikesed nõud proovide eraldi hoiustamiseks;

g) tilgutuspipett;

h) klaas äädikhappega ja klaas kaaliumhüdroksiidilahusega lubjastuste eemaldamiseks ja kuivanud liha pehmendamiseks.

2. *Proovide võtmine*

Tervikrümpade korral võetakse mitu sarapuupähkli suurust proovi igalt loomalt.

a) Kodusealt võetakse proovid diafragma mõlemast säärest lihase ja kõõluse ühinemiskohast.

b) Metssealt võetakse proove diafragma mõlemast säärest lihase ja kõõluse ühinemiskohast ning lisaks mokkadest, sääretükist, roietevahelistest lihastest ja keelelihastest, kokku kuus proovi igalt loomalt.

c) Kui teatavaid lihaseid ei ole võimalik proovide jaoks võtta, võetakse kokku neli proovi saadaolevatest lihastest.

▼B

d) Tükiliha korral tuleb igalt tükilt võtta kolm vastavalt võimalustele umbes sarapuupähkli suurust väherasvast vöötlihaseproovi eri kohtadest, võimaluse korral luude või kõõluste juurest.

3. *Menetlus*

a) Üldjuhul täidetakse kompressoorium 1,0 (± 0,1) grammi lihaga, mis tavaliselt vastab 28 kaaterasuurusele tükikesele. Vajadusel tuleb täita kaks kompressooriumi, et uurida 56 kaaterasuurust tükikest.

b) Kui diafragma mõlemad sääred on säilinud, peab keeritsusside kontrollija lõikama igast eespool mainitud proovist, mis on võetud tervikrümbalt, 28 kaaterasuurust tükikest, s.o kokku 56 lõiku.

c) Kui on säilinud ainult üks diafragmasäär, tuleb lõigata 56 tükikest eri kohtadest, võimaluse korral lihase ja kõõluse ühinemiskohast.

d) Proovid, mis on võetud metssea neljast teisest lihasest, lõigatakse seitsmeks kaaterasuuruseks tükiks, mis annab 28 lisatükki.

e) Seejärel surub keeritsusside kontrollija kõnealused 56 (või 84) tükki klaasplaatide vahele selliselt, et läbi preparaadi on võimalik selgesti lugeda normaalset trükiteksti.

f) Kui uuritavate proovide liha on kuiv ja vana, tuleb preparaate enne laiakssurumist 10–20 minutit pehmendada segus, mis koosneb ühest osast kaaliumhüdroksiidilahusest ja kahest osast veest.

g) Igast tükilihaproovist peab keeritsusside kontrollija lõikama 14 kaaterasuurust tükikest, s.o kokku 56 tükki.

h) Trihhinelloskoopilisel uurimisel tuleb iga preparaati kontrollida aeglaselt ja hoolikalt 30–40kordse suurendusega.

i) Kui trihhinelloskoopilise uuringu käigus ilmneb kahtlasi alasid, tuleb neid kontrollida trihhinelloskoobi kõige võimsama (80–100kordse) suurendusega.

j) Ebaselge tulemuse korral tuleb uurimist jätkata lisanäidiste ja -preparaatidega, kasutades vajaduse korral võimsamaid suurendusi, kuni on saadud nõutavad andmed. Trihhinelloskoopiline uuring peab vältama vähemalt kuus minutit.

k) Uuringu jaoks ette nähtud miinimumaeg ei hõlma aega, mida on vaja proovide võtmiseks ja ettevalmistuste tegemiseks.

l) Üldjuhul ei tohiks trihhinelloskoobiga testija uurida päevas rohkem kui 840 proovi, mis vastab 15 kodusea või 10 metssea uurimisele.

▼B

II LISA

Liha külmutamine

A. *1. külmutusmeetod*

a) Külmutatult toodud liha tuleb samas seisukorras säilitada.

b) Külmkambri tehnilised seadmed ja elektrivarustus peavad olema sellised, et nõutav temperatuur saavutatakse väga kiiresti ning see temperatuur säilib ruumi ja liha kõikides osades.

c) Enne külmutamist tuleks eemaldada isoleeriv pakend, välja arvatud sellise liha puhul, mille kõik osad on juba külmkambrisse toomise ajaks saavutanud nõutud temperatuuri või liha on pakitud selliselt, et pakend ei takista sellel nõutud temperatuuri saavutamist kindlaksmääratud aja jooksul.

d) Eri partiisid hoitakse külmkambris eraldi ja luku taga.

e) Iga partii külmkambrisse toomise kuupäev ja aeg tuleb dokumenteerida.

f) Temperatuur külmkambris peab olema vähemalt –25 °C. Seda tuleb mõõta ja pidevalt registreerida kalibreeritud termoelektriliste instrumentidega. Temperatuuri ei tohi mõõta otse külma õhu voolus. Instrumente tuleb hoida luku taga. Temperatuurikaardid peavad sisaldama seoses impordiga antud lihakontrolliregistri asjakohaseid numbreid ning külmutamise alguse kuupäeva ja kellaaega ning neid tuleb säilitada üks aasta pärast koostamist.

g) Kuni 25 cm läbimõõdu või paksusega liha tuleb külmutada vähemalt 240 tundi järjest ning liha, mille läbimõõt või paksus on 25–50 cm, tuleb külmutada vähemalt 480 tundi järjest. Külmutusprotsessi ei tohi rakendada liha suhtes, mille läbimõõt või paksus on suurem. Külmutamisaega hakatakse arvestama hetkest, kui külmkambris on saavutatud punktis f osutatud temperatuur.

B. *2. külmutusmeetod*

Järgitakse 1. meetodi punktides a–e esitatud üldsätteid ning kohaldatakse järgmisi aja ja temperatuuri kombinatsioone.

a) Kuni 15 cm läbimõõdu või paksusega liha külmutamisel tuleb kohaldada üht järgmist aja ja temperatuuri kombinatsiooni:

— 20 päeva –15 °C juures,

— 10 päeva –23 °C juures,

— 6 päeva –29 °C juures.

b) Liha läbimõõdu või paksusega 15–50 cm külmutamisel tuleb kohaldada üht järgmist aja ja temperatuuri kombinatsiooni:

— 30 päeva –15 °C juures,

— 20 päeva –25 °C juures,

— 12 päeva –29 °C juures.

▼B

Temperatuur külmkambris ei tohi olla kõrgem kui valitud inaktiveerimistemperatuur. Selle mõõtmisel tuleb kasutada kalibreeritud termomeetrilisi instrumente. Seda ei tohi mõõta otse külma õhu voolus. Instrumente tuleb hoida luku taga. Imporditava liha korral peavad temperatuurikaardid sisaldama lihakontrolliregistri asjakohaseid andmeid ning külmutamise alguse ja lõpu kuupäeva ja kellaaega ning neid tuleb säilitada üks aasta pärast koostamist.

Kui kasutatakse külmkambreid ja ei järgita rangelt eespool kirjeldatud meetodeid, peab toidukäitleja olema võimeline pädevale asutusele tõendama, et alternatiivmeetodid on sealihas keeritsussi parasiitide tapmiseks tõhusad.

C. *3. külmutusmeetod*

Meetod koosneb kaubanduslikust külmkuivatamisest või liha külmutamisest, kasutades selleks konkreetseid aja ja temperatuuri kombinatsioone, jälgides temperatuuri iga jaotustüki keskel.

a) Järgitakse 1. meetodi punktides a–e esitatud üldsätteid ning järgmisi aja ja temperatuuri kombinatsioone:

— 106 tundi –18 °C juures,

— 82 tundi –21 °C juures,

— 63 tundi –23,5 °C juures,

— 48 tundi –26 °C juures,

— 35 tundi –29 °C juures,

— 22 tundi –32 °C juures,

— 8 tundi –35 °C juures,

— 1/2 tundi –37 °C juures.

b) Temperatuuri mõõdetakse kalibreeritud termoelektriliste instrumentidega ning registreeritakse pidevalt. Termomeetri otsik asetatakse sellise jaotustüki keskele, mis ei ole väiksem kui kõige paksem külmutatav lihatükk. See jaotustükk peab olema asetatud kõige ebasoodsamasse asendisse külmkambris, eemale külmutusseadmetest või otsesest külma õhu voolust. Instrumente tuleb hoida luku taga. Imporditava liha korral peavad temperatuurikaardid sisaldama lihakontrolliregistri asjakohaseid andmeid ning külmutamise alguse ja lõpu kuupäeva ja kellaaega ning neid tuleb säilitada üks aasta pärast koostamist.

▼B

III LISA

Muude loomade kui sigade uurimine

Hobuseliha, ulukiliha ja muud liha, mis võib sisalda keeritsussi parasiite, tuleb uurida vastavalt ühele I lisa I või II peatükis määratletud tehisseedemeetodile järgmiste erinevustega.

a) Vähemalt 10 grammi raskused proovid võetakse hobustel keele- või mälurlihasest ning metsseal esijala-, keele- või vahelihasest.

b) Hobuste puhul, kui need lihased on hävinud, võetakse suuremad proovid diafragma mõlemast säärest lihase ja kõõluse ühinemiskohast. Lihas peab olema side- ja rasvkoest puhas.

c) Tehisseedemenetlust kohaldatakse vähemalt 5 grammi raskuse proovi suhtes, järgides I lisa I peatükis esitatud avastamise standardmeetodit või II peatükis esitatud samaväärset meetodit. Iga tehisseedemenetluse korral ei tohi uuritava lihase kaal ületada 100 grammi I peatüki meetodi ning II peatüki A ja B meetodi korral ning 35 grammi II peatüki C meetodi korral.

d) Kui proov on positiivne, võetakse veel 50 grammi raskune lisaproov järgnevaks sõltumatuks uuringuks.

e) Ilma et see piiraks loomaliikide säilitamise reegleid, testitakse kõikide ulukite, nagu karude, lihasööjate imetajate (sealhulgas mereimetajate) ja roomajate liha, välja arvatud metssigade liha, võttes selleks eelistatud paljunemiskohtades 10 grammi raskuseid lihasproove või suuremaid proove, kui sellised kohad ei ole kasutatavad. Eelistatud paljunemiskohad on:

   i) karudel: diafragma, mälumislihased ja keel;

   ii) morskadel: keel;

   iii) krokodillidel: mälumislihased ja roietevahelised lihased;

   iv) lindudel: pea piirkonnas paiknevad lihased (nt mälumislihased ja kaelalihased).

f) Seedimisaeg peab olema piisav, et tagada nende loomade kudede piisav seedimine, kuid ei tohi ületada 60 minutit.

▼B

IV LISA

Keeritsussivabasid põllumajandusettevõtteid ja väikese keeritsussiriskiga piirkondi käsitlevad üksikasjalikud tingimused

Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:

käesoleva lisa kohaldamisel tähendab mõiste "integreeritud tootmissüsteemid kontrollitud pidamistingimustes" loomakasvatuse liiki, kus sigu peetakse söötmis- ja eluasemetingimustes, mida kogu aeg kontrollib käitleja.

I PEATÜKK

TOIDUKÄITLEJATE KOHUSTUSED

A. Põllumajandusettevõtete ametlikult keeritsussivabaks tunnistamiseks peavad käitlejad vastama järgmistele nõuetele.

a) Käitleja peab olema võtnud kõik praktilised ettevaatusabinõud hoone ehituskonstruktsiooni ning tehnohooldus- ja remonttööde suhtes, et vältida näriliste ja muud liiki imetajate ning suurte lihasööjate lindude juurdepääsu hoonetele, kus loomi peetakse.

b) Käitleja peab kohaldama kahjurite, eelkõige näriliste tõrje programmi, et ennetada sigade nakatumist. Käitleja peab programmi kohta pidama pädeva asutuse nõudmistele vastavat registrit.

c) Käitleja peab tagama, et kogu loomatoit saadakse müügipunktist, mis toodab loomatoitu vastavalt põhimõtetele, mida on kirjeldatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. jaanuari 2005. aasta määruses (EÜ) nr 183/2005, millega kehtestatakse söödahügieeni nõuded. ([1])

d) Käitleja peab keeritsusside suhtes vastuvõtlikele liikidele mõeldud sööta ladustama suletud punkrites või muudes närilistele juurdepääsmatutes konteinerites. Kõik muud söödavarud tuleb kuumtöödelda või toota ning säilitada vastavalt pädeva asutuse nõudmistele.

e) Käitleja peab tagama, et surnud loomad kogutakse kokku asjakohaseid sanitaarnõudeid järgides 24 tunni jooksul pärast nende surma. Surnud põrsaid võib siiski koguda ja üksuses säilitada nõuetekohaselt suletud konteinerites kuni hävitamiseni.

f) Kui prügila asub põllumajandusettevõtte naabruses, peab käitleja pädevat asutust sellest teavitama. Seejärel peab pädev asutus hindama asjaomaseid riske ja otsustama, kas põllumajandusettevõtte tunnistatakse keeritsussivabaks.

g) Käitleja peab tagama, et põrsad, kes tulevad põllumajandusettevõttesse väljastpoolt, ja ostetud põrsad on sündinud ja kasvanud integreeritud tootmissüsteemides kontrollitud pidamistingimustes.

h) Käitleja peab tagama, et sead on identifitseeritavad selliselt, et iga looma saab tagasiulatuvalt põllumajandusettevõttega siduda.

i) Käitleja võib uusi loomi põllumajandusettevõttesse tuua üksnes järgmistel tingimustel:

i) need pärinevad ametlikult keeritsussivabaks tunnistatud põllumajandusettevõtetest, või

([1]) ELT L 35, 8.2.2005, lk 1.

▼B

ii) neile on lisatud eksportiva riigi pädeva asutuse kinnitatud sertifikaat selle kohta, et loomad pärinevad keeritsussivabaks tunnistatud põllumajandusettevõttest, või

iii) neid hoitakse eraldi seni, kuni ühenduse referentlaboratooriumi kinnitatud seroloogiline test on andnud negatiivse tulemuse. Seroloogiliste proovide võtmisega tohib alustada alles siis, kui loomad on põllumajandusettevõtetes viibinud neli nädalat.

j) Käitleja tagab, et tapmiseks peetavad sead ei ole pääsenud õue kogu tootmisperioodi jooksul.

k) Pääs õue on lubatud paaril esimesel elunädalal enne võõrutamist, kui täidetakse kõiki järgmisi tingimusi:

i) riigis ei ole viimase 10 aasta jooksul koduloomadel keeritsussinakkust diagnoositud;

ii) on olemas iga-aastane keeritsussidele vastuvõtlike metsloomade järelevalveprogramm. See programm on riskipõhine ning seda viiakse läbi piirkonnas, millel on epidemioloogiline seos keeritsussivabade põllumajandusettevõtete geograafilise paiknemisega. Programmiga testitakse varasematele andmetele tuginedes asjassepuutuvaid indikaatorliike. Testide tulemused näitavad, et keeritsusside levimus indikaatorloomadel on alla 0,5 %;

iii) õues olles on loomad korralikult tarastatud aedikutes;

iv) on olemas artiklis 11 osutatud seireprogramm ja seiret teostatakse asjaomastes põllumajandusettevõtetes sagedamini;

v) kõigilt põllumajandusettevõtte emistelt ja kultidelt, keda peetakse aretamiseks, võetakse tapmisel süstemaatiliselt proove uurimiseks, kasutades I lisa I peatükis kirjeldatud referentmeetodit või I lisa II peatükis kirjeldatud samaväärseid meetodeid, ja

vi) on võetud meetmed, et takistada suurte lihasööjate ja kõigesööjate lindude (nt varesed, röövlinnud) juurdepääsu.

B. Keeritsussivabaks tunnistatud põllumajandusettevõtted teavitavad pädevat asutust, kui mõnda A osas esitatud nõuet enam ei täideta või kui on toimunud mis tahes muu muutus, mis võib mõjutada põllumajandusettevõtte kui keeritsussivaba ettevõtte staatust.

II PEATÜKK

PÄDEVATE ASUTUSTE KOHUSTUSED

A. Pädev asutus võib tunnistada liikmesriigis, kus kodusigadel on avastatud keeritsussi viimase kümne aasta jooksul, põllumajandusettevõtte keeritsussivabaks järgmistel tingimustel:

a) põllumajandusettevõtte tunnustamisele eelnenud 12 kuu jooksul on tehtud vähemalt kaks kontrollkäiku, tõendamaks vastavust IV lisa I peatüki A osa nõuetele, ja

b) kõiki tapmisele suunatud sigu on tunnustamisele eelnenud 24 kuu või pikema perioodi jooksul testitud, kui pädev asutus peab seda vajalikuks, veendumaks et piisav hulk kõnealusest põllumajandusettevõttest pärit loomi on testitud vastavalt ühele I lisa I ja II peatükis kirjeldatud parasiitide avastamise meetodile, ja

▼B

c) testide tulemused on olnud negatiivsed, ja

d) riskipõhist metsloomade seireprogrammi rakendatakse piirkondades, kus asuvad koos metsloomad ja keeritsussivaba staatust taotlevad põllumajandusettevõtted; seireprogrammiga optimeeritakse parasiitide avastamist, kohaldades kõige sobivama indikaatorlooma põhimõtet ja avastamismeetodit, võttes võimalikult suuri proove võimalikult paljudelt loomadelt; metsloomadelt leitud parasiidid identifitseeritakse liigi tasandil ühenduse või siseriiklikus referentlaboratooriumis; ühenduse referentlaboratoorium võib abistada, koostades ühtse metsloomade seireplaani.

Käesolevas osas loetletud nõuete täitmiseks võib kasutada varasemaid andmeid.

B. Pädev asutus võib tunnistada liikmesriigis, kus kodusigadel ei ole avastatud keeritsussi viimase kümne aasta jooksul, põllumajandusettevõtte keeritsussivabaks, kui

on täidetud eespool A osa punktis d esitatud nõuded.

C. Pädev asutus võib otsustada tunnistada põllumajandusettevõtete kategooria keeritsussivabaks, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) kõik IV lisa I peatüki A osas sätestatud nõuded on täidetud, välja arvatud punkt k, mida ei kohaldata, ja

b) riigis ei ole koduloomadel avastatud autohtoonse keeritsussi nakkust viimase 10 aasta vältel, mille jooksul on viidud läbi pidevat tapetavate sigade testimist, tagamaks vähemalt 95 % ulatuses kindlust, et kui keeritsusside levimus ületab 0,0001 %, avastatakse kõik nakkused, ja

c) selge kirjeldus põllumajandusettevõtete kategooriate, põllumajandusettevõtete ja asjassepuutuvate loomade kohta peab olema kättesaadav, ja

d) vastavalt IV lisa II peatüki A osa punktile d on välja töötatud riskipõhine metsloomade seire programm.

D. Lisaks direktiivi 2003/99/EÜ IV lisas sätestatud nõuetele sisaldavad komisjonile esitatavad esialgne ja sellele järgnevad aastaaruanded järgmist teavet:

a) keeritsusside juhtumid inimestel (ülekantud ja autohtoonsed), sealhulgas epidemioloogilised andmed;

b) keeritsussitestide tulemused kodusigadel, kes ei ole kasvanud integreeritud tootmissüsteemides kontrollitud pidamistingimustes; tulemused peavad sisaldama haigete loomade vanust ja sugu, pidamissüsteemi tüüpi, kasutatud diagnostilise meetodi liiki, nakatumise taset (kui see on teada) ja muud asjaomast lisateavet;

c) aretusemistel ja -kultidel läbiviidud keeritsussitestide tulemused; tulemused peavad sisaldama punktis b märgitud teavet;

d) metssigade, hobuste, ulukite ja muude indikaatorloomade rümpadel läbiviidud keeritsussitestide tulemused;

e) artiklis 11 sätestatud seroloogiliste testide tulemused, kui sobiv test on ühenduse referentlaboratooriumis kehtivaks tunnistatud;

▼B

f) muud juhtumid, kus kahtlustatakse ülekantud või autohtoonseid keeritsusse ning kõik asjassepuutuvad laboratoorsed tulemused;

g) kõikide positiivsete tulemuste üksikasjad ja keeritsussiliikide tõestamised ühenduse või siseriiklikus referentlaboratooriumis;

h) andmeid esitatakse vastavalt ajakavale ja vormile, mille Euroopa Toiduohutusamet on kehtestanud zoonooside aruandluse suhtes;

i) keeritsussivabade põllumajandusettevõtete või põllumajandusettevõtete kategooriate puhul: teave keeritsussivabade põllumajandusettevõtete kohta ja keeritsussivabade põllumajandusettevõtete kontrollimiste kokkuvõtlikud tulemused, sealhulgas põllumajandustootjate vastavus nõuetele;

j) kaduvväikese nakkuseohuga piirkondi käsitlevate aruannete korral tuleb esitada teave järgmiste asjaolude kohta:

   i) artikli 11 kohaselt rakendatud j seireprogramm või samaväärne teave;

   ii) eespool esitatud A osa punkti d kohaselt rakendatud riskipõhine metsloomade seire programm või samaväärne teave.